

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 878/2021
01.09.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић, Татјане Миљуш, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници тужиоца ОТП БАНКА СРБИЈА ад Нови Сад, Трг слободе бр. 5-7 (као правни следбеник банке - Војвођанска банка Србија АД Нови Сад), чији је пуномоћник др Немања Алексић, адвокат у ..., против тужених 1) АА из ..., ул. ... бр. ..., 2) ББ из ..., ул. ... бр. ..., 3) ЕМРОЛ О.Д, из Новог Пазара, ул. Генерала Живковића бр. 212, ради дуга, вредност спора 278.760,98 динара, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда 6 Пж 5061/20 од 15.07.2021. године, у седници већа одржаној дана 01.09.2022. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда 6 Пж 5061/20 од 15.07.2021. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда 6 Пж 5061/20 од 15.07.2021. године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Краљеву 9 П 469/2019 од 02.09.2020. године у ставу првом изреке укинута је решење о извршењу тог суда И.Ив. 391/19 од 05.04.2019. године. У ставу другом изреке делимично је усвојен тужбени захтев па су обавезани тужени да тужиоцу солидарно плате износ од 18.016,79 динара са законском затезном каматом почев од 01.01.2019. године до исплате. У ставу трећем изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца за износ од 260.744,19 динара са законском затезном каматом почев од 01.01.2019. године до исплате. У ставу четвртом изреке одређено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Пресудом Привредног апелационог суда 6 Пж 5061/20 од 15.07.2021. године у ставу првом изреке делимично је одбијена као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда у ставу трећем и четвртом изреке. У ставу другом изреке одбачена је жалба тужиоца у односу на одлуку из става другог изреке првостепене пресуде као недозвољена.

-2-

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац је изјавио благовремену ревизију због погрешне примене материјалног права са позивом на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку.

Оцењујући испуњеност услова за одлучивање о ревизији на основу члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11... 18/20), Врховни касациони суд је нашао да у овој врсти спора не постоји потреба за уједначавањем судске праксе, нити су испуњени други услови за одлучивање о ревизији тужиоца као посебној.

Предмет тужбеног захтева о коме је правноснажно одлучено јесте исплата новчаног потраживања по основу уговора о кредиту, који је захтев првостепени суд делимично усвојио обавезујући тужене да солидарно тужиоцу исплате износ од 18.016,79 динара са законском затезном каматом, док је захтев за исплату износа од 260.744,19 динара са законском затезном каматом, одбијен. Према разлозима нижестепених одлука, тужбени захтев за исплату наведеног износа заснива се на уговору о кредиту чију делимичну ништавост су нижестепени судови утврдили као претходно питање, и то у погледу члана 2. став 4. уговора којим је прописано да су странке сагласне да ће се за време трајања овог уговора вршити месечна ревалоризација неотплаћене главнице, применом стопе раста цена на мало важеће последњег дана у месецу, према званичним подацима који се објављују у Службеном гласнику РС. Такође, као претходно правно питање утврђена је ништавост члана 2. став 3. тачка 2. Уговора којим је прописано да се корисник кредита обавезује да ће на име администрирања кредита шестомесечно, до краја отплатног периода на остататак дуга платити банци провизију од 0,75%. Нижестепени судови су налазећи да се ради о ништавим уговорним одредбама, одбили тужбени захтев тужиоца за онај новчани износ који се заснива на наведеним уговорним одредбама, док је у преосталом делу тужбени захтев усвојен.

Имајући у виду начин пресуђења и разлоге на којима су засноване нижестепене пресуде, Врховни касациони суд налази да нису испуњени услови за одлучивање о ревизији тужиоца као посебној. Одлука о правном питању дозвољености уговарања ревалоризације зависи од конкретног случаја, према природи уговора и предмету обавезе у односу на коју је уговорена ревалоризација, па се и пуноважност таквих одредби цени у складу са правном регулативом и стандардима из датих области. Ради се о институту у погледу кога није потребно ново тумачење права. Тужилац у ревизији није приложио нити указао на другачије одлуке нижестепених судова у погледу идентичне чињеничноправне ситуације.

Када се ради о ставу нижестепених судова да је ништава уговорна одредба којом је уговорена провизија на име администрирања кредита, исти је у сагласности са судском праксом и правним ставом усвојеним на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда одржаној дана 22.05.2018. године и његовом допуном усвојеном на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда одржаној 16.09.2021. године. У ситуацији када нема доказа да је тужени поступао у складу са

подзаконским актима којима је регулисан јединствени начин обрачуна ефективне каматне стопе, то представља његову несавесност која води ништавости имовинског права уговореног таквим поступањем у сопствену корист, због чега нема повреде правног става Врховног касационог суда. У описаној ситуацији нема потребе за разматрањем правног питања од општег интереса или правног питања у интересу равноправности грађана, као ни потребе за новим тумачењем права, јер су нижестепени судови поступили у складу са ставом Врховног касационог суда поводом спорног (претходног) правног питања.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је применом одредбе члана 404. став 2. Закона о парничном поступку, одлучио као у ставу првом изреке.

Врховни касациони суд је испитао дозвољеност изјављене ревизије применом одредбе члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку и нашао да ревизија туженог није дозвољена.

Тужилац је против туженог поднео тужбу дана 04.04.2019. године, а тужба је преиначена 02.06.2020. године. Вредност предмета спора по преиначеној тужби је 278.760,98 динара.

Одредбом члана 487. став 1. Закона о парничном поступку, прописано је да у поступку у привредним споровима, спорови мале вредности су спорови у којима се тужбени захтев односи на потраживање у новцу које не прелази динарску противвредност од 30.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Одредбом члана 479. став 6. истог закона прописано је да у споровима мале вредности против одлуке другостепеног суда није дозвољена ревизија.

Имајући у виду да се у конкретном случају ради о привредном спору мале вредности из одредбе члана 487. Закона о парничном поступку, то се закључује да изјављена ревизија сходно одредби члана 479. став 6. Закона о парничном поступку није дозвољена.

Из наведених разлога на основу члана 413. Закона о парничном поступку одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа-судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић